

תת"ע 8002/08 - מדינת ישראל נגד מדין שלאיטה

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 8002-08 מדינת ישראל נ' שלאיטה
תיק חיזוני: 14113266119

בפני כב' השופט גיל קרזבום, סגן נשיא
מ雅思ימה מדינת ישראל באמצעות לשכת התביעות
נגד מדין שלאיטה באמצעות ב"כ עו"ד ابو יונס נסרי
נאשם

החלטה בבקשת לפסיקת הוצאות

כללי

- לפני עתירת הנאשם לתשולם הוצאות הגנתו, לאחר כתוב האישום שהוגש כנגדו בעבירה של הובלות מטען שלא היה מחזק היטב - בגין לתקנה 85(א)(4) לתקנות התעבורה, בוטל לבקשת המ雅思ימה.
- לצ"ן, שמדובר בעבירה מסווג ברירת משפט שהකנס בגינה הינו 500 ש"ח.

עיקר טענות הנאשם

- טענת הנאשם, מלכתחילה לא היה מקום להגשת כתוב האישום כנגדו, זאת בהיעדר כל תשתית ראייתית להוכחת עובדות כתוב האישום. בהקשר זה טען, כי המ雅思ימה לא בדקה כנדרש את הריאות בטרם אישרה את כתוב האישום, ואילו הייתה עשויה כן, הייתה נמנעת מהגשתו. הנאשם הפנה לכל הריאות, מהן ניתן ללמידה שלא בעבר כל עבירה, והטען היה מוחזק היטב. בהקשר זה הפנה לעדות השוטר שאישר לנאים כי אילו היה מבchein שהטען קשור בחלוקת האחורי באמצעות כננת, לא היה רושם לו את הדו"ח. עוד הפנה לדברי המ雅思ימה בדיון ההוכחות מהם עליה שאחד העדים יצא את הבית המשפט מבלי שהעיד. הנאשם הדגיש את העובדה שה雅思ימה התייצבה בדיון ללא התמונה שצולמה על ידי השוטר, ומדובר במקרה שהביא לריבוי הדיוונים והפסד ימי עובודה. הנאשם העירך את הוצאותיו בסך של 18,000 ל"נ בתוספת שכ"ט עו"ד. הנאשם צירף לבקשתו מסמכים לתמיכה בגובה הוצאותיו, והפנה לפסיקתה.

עיקר טענות המ雅思ימה

- ה雅思ימה טענה, שיש לדוחות את הבקשת על הסף, ושללה את טענת הנאשם, לפיה התרשלה בהגשת כתוב האישום, ובקשר זה הפניה לראיות שהוגשו. עוד טענה, שהמקרה הנדון אינו נופל בגדר אוטם מקרים חריגים

המצדיקים פסיקת הוצאות בעבירות תעבורה. הפניה לפסיקה.

דין והכרעה

5. סעיף 80 לחוק העונשין קובע כדלקמן: "**משפט שופתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה בסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו...ב████████ שיראה לבית המשפט...**" (ההדגשות שלי ג'ק).

ברע"פ 4121/09, שגיא נ' מדינת ישראל נקבע בהקשר זה כי "מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עלות שתי עילות שבתקימן עשוי נאשם אשר זוכה בדיון לזכות בפיצוי. העליה האחת, עניינה כי לא יהיה יסוד להאשמה של הנאשם, ואילו השנייה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להזכיר כי גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט רשאי למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו... סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכחפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כורע בריגל בעלוויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותיו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינה חוק".

בית המשפט העליון קבע כי : "העליה "לא יהיה יסוד להאשמה" היא עליה מתוחמת צרה ודוקנית ביותר. הטוען לקיומה של עליה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם ... גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות הتبיעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הריאות, וכן התרבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשות הتبיעה בדבר חומר הראות תא מצומצמת מאד, ותאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הריאות תהא בלתי סבירה בעלייל ובאופן קיצוני" (ההדגשות שלי ג'ק).

עוד נקבע בעניין שגיא : "ב████████ של דבר, חשוב לחזור ולהזכיר כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט רשאי למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה שראי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייע ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרו סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולממן הפיצו יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון".

6. לאחר ששאלת את טענות הצדדים הגעתו לכל מסקנה, לפיה עניינו של הנאשם אינו נופל בגדר אחת העילות הנ"ל, ואין מקום לפסקו לו כל הוצאות.

אם היה יסוד להאשמה הנאשם / או האם המאשינה התרשה בהגשת כתב האישום

7. המאשינה עתרה לביטול כתב האישום טרם סיום שמייעת פרשת התביעה באישור הנאשם, שמצוות עמד על תשלום הוצאותיו (ר' עמ' 6 ש' 29-30 לפרטוקול).

בהתאם לסעיף 94 (ב) לחוק סדר הדין הפלילי **"באישור התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם."**

מאחר והנאשם הסכים כאמור לביטול כתב האישום, לא מדובר בזכותו, ולכך יש השלכה גם על שאלת פסיקת ההוצאות.

8. לגופו של עניין, כלל לא שוכנעתי שלא היה כל בסיס ראוי להגשת כתב האישום, והנאשם מצינו לא הוכיח את טעنتهו, לפיה לא היה כל יסוד לאשמה.

השוטר רשם הדו"ח פירט את נסיבות ביצוע העבירה (ראה הדו"ח ונסיבותו ת/1) וציין שagalgoi האחוריים של כל הרכב הנגרר לא היו מאובטחים לרצפת הרכב הגורר. הנאשם עצמו בתגובהו במעמד קבלת הדו"ח סבר שקשירה בשתי חגורות וכננת מספיקה וביקש מהשוטר שיוותר לו (ראה תגבותה הנאשם בת/1).

אמנם בבית המשפט השוטר ציין שאליו היה מבחין בחיבור לכיננת לא היה רשם את הדו"ח, אך אין בכך כדי ללמד על כך שהמאשינה התרשה בעצם הגשת כתב האישום שהביסיס העובדתי **למבצע העבירה**, הייתה העובדה שהгалגים האחוריים של הרכב לא היו קשורים לרכיב הגורר - עובדה שאינה במחלוקת.

בנוסף המאשינה לא יכולה לדעת מראש את תוכן תשובותיו של העד במסגרת חקירתו הנגדית.

אצין שאין באופן קשירת הרכב כפי גרסת הנאשם, כדי למנוע את תזוזה צדית של חלקו האחורי במקרה של תאונה או תמרון חד, ולא מן הנמנע, שבסופו של היום היה מושרע במבצע העבירה.

9. אני ער לעובדה שהשוטר התייצב לדין ללא התמונה אשר תיעדה את ביצוע העבירה, והמאשינה מצידה לא הצליחה לאתר את התמונה, אך אין בכך כדי לתמוך בטענותו של הנאשם לפיה לא היה יסוד להגשת כתב האישום. נcone יותר לומר, ששיחק לו המזל לנאים בהקשר זה, לאחר ואבדן הראייה הוביל את המאשינה בסופו של יום לעתור לביטול כתב האישום.

10. יודגש, כמצוטט לעיל: **"העליה לא היה יסוד להאשמה" היא עליה מתוחמת צרה ודזוננית ביותר. הטוען לקיוונה של עליה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם .."** (פסק הדין בעניין שגיא).

במכלול הנسبות אני סבור שלא נפל פגם בעצם הגשת כתב האישום וכלל אינני משוכנע שמיוזי ההליך עד תומו, לא היה מסתים בהרשעתו של הנאשם.

האם מתקיימות נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת הוצאות

11. לטעמי לא מתקיימות נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת הוצאות לנאים.

12. כאמור לעיל, מדובר בעבירה קלה, שהקנס בצדיה הינו 500 ₪. הנאשם בחר להישפט וזה זכותו כמובן, אך עתרתו לתשולם הוצאותיו צריכה להיבחן בראוי הפסיקה הנוגעת לעבירות מסווג ברירת משפט, על כל המשתמע מכך.

בהקשר זה יודגש, שחריגים המקרים בהם קיימת הצדקה להטלת הוצאות, כאשר מדובר בעבירות תעבורה מסווג ברירת משפט, שאז ההליך המשפטי אינו נכפה על הנאשם, והוא זה שיזום אותו. **בע"פ 1382/00 עמית בן ארואה נגד מדינת ישראל**, נקבע בהקשר זה כי: "**הדברים האמורים נכונים במיוחד בנוגע לערירות תעבורה מסווג של ברירת משפט**. מדובר בעבירות קלות שעונשן קנס, והן אין נושאות עמן סטיגמה פלילתית, בהתחשב בכך, וכן השעיפה להקל את המאבק בעבירות התנוועה הכלולות פוטנציאלית לפגיעה בגוף וברכווש, קבע המחוקק סדרי דין מיוחדים של ברירת משפט, שתכליתם לעודד תשלום קנס ללא התיידנות, לפיכך תשלום הקנס נחשב להוודה באשמה, להרשותה ולנשיאה בעונש. לעומת זאת אם בחר מקבל הודעת תשלום קנס להישפט, הנטל על התביעה לשכנע כי ביצע את העבירה... זכותו של אדם לבחור במשפט ולהילחם על חפותו גם בעבירת תעבורה, ואולם הבוחר להישפט נוטל על עצמו סיכון לזכויו אל מול סיכון שייהי עליו לשאת בהוצאות משפטיו; אם יזכה תוך קביעה שלא עבר עבירה, כגון אם יתרברר כי המעשה לא הייתה עבירה, או שהנאשם לא היה מי שביצע את העבירה, והוא הועמד לדין ברשנות או בשל טעויות טכניות או בירוקרטית, כי אז ניתן להניח שיכלל, ובכפוף לנסיבותו של כל מקרה, יזכה הוא בשיפוי בגין הוצאות הגנתו. לעומת זאת במקרים שבהם זוכה הנאשם זיכוי "טכני" מחייבת היעדר הוכחה, כגון כאשר לא הצליחה התביעה להביא עד מרכזי, או כאשר לא נמצאה הראייה הטובה ביותר להוכחה ללא קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את העבירה, הרי ככל ובנסיבות חריגות, כגון התרשלות של ממש מצד התביעה, לא ישופה הנאשם בגין הוצאותיו. זהה עניינו **נוסחת האיזון הרואיה בין זכותו של אדם להגנה במשפט לבין האינטראס**"

13. כאמור, הנאשם לא זוכה במקרה זה, וגם אם היה מזווכה מחמת מחדרה של התביעה באירוע התמונה, מדובר היה בזיכוי "טכני".

14. אמנם הנאשם חייב ל-3 דין (שתי הקראות ודין הוכחות), אך אין בכך כדי להוות נסיבה חריגה או מיוחדות המצדיקה הטלת הוצאות. הדיון הראשון היה דין הקרה והאחרון דין הוכחות. בכך הוא שניtan היה לחסוך את הדיון השני אליו המאשימה הייתה אמורה להתייצב עם התמונה, אך הנאשם הסכים לדוחיה, וזה לא נפתחה עליו.

15. אצין, כי באופן כללי המאשינה נהגה בתיק זה בשיקול דעת ראוי, ועתה לביטול כתוב האישום טרם סיום פרשת התביעה, ובכך חסכה מזמןם של הצדדים. יש לזכור עובדה זו לזכותה של המאשינה, גם אם עשתה כן רק לאחר שביות המשפט העיר לה שדחה נספת של הדיון תגרור הוצאות (עמ' 6 ש' 8-9 לפרטוקול).

16. בנסיבות אלו, עניינו של הנאשם אינו בא בוגדר אותם מקרים המצדיקים פסקית הוצאות בעבירות תעבורה קלות מסוג ברירה משפט.

17. לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחתת.

להודיע לצדים.

ניתנה היום, ד' בטבת תש"פ, 01 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.